

Polgári Törvénykönyv (Ptk)

Magánjog alapvető jogszabálya

1. könyv: Bevezetés
2. könyv: Az ember, mint jogalany
3. könyv: Jogi személyek
4. könyv: Családjog
- 5. könyv: Dologi jog**
6. könyv: Kötelmi jog
7. könyv: Öröklési jog
8. könyv: Záró rendelkezések

TULAJDONJOG

Tulajdonjog tárgya: **dolog**

- + minden birtokba vehető testi tárgy
- + pénz
- + értékpapír
- + dolog módjára hasznosítható természeti erő

Dolog osztályozása:

Ingatlan vagy ingó dolog.

- Ingatlan: föld és ami rajta áll (felülepítmény)
- Ingó: mindaz, ami nem ingatlan

Ingatlannyilvántartás

- Minden ingatlan nyilván van tartva (lakás, szántó, családi ház stb. megjelöléssel)
- **Tulajdoni lap:** hitelesen tartalmazza:
 - adatok: hol fekszik, mekkora, mi a megjelölése
 - jogok: ki a tulajdonosa, van-e rajta valaki másnak valamilyen joga pl. teher (jelzálogjog) vagy haszonélvezeti jog stb.
 - tények: nem áll-e per alatt stb.

Tulajdonjog megszerzése

1. átruházás
2. elbirtoklás
3. gazdátlan javak elsajátítása
4. találás
5. kisajátítás
6. hatósági határozat vagy árverezés
7. termékek, termények és szaporulatok elsajátítása
8. vadak, halak tulajdonjogának megszerzése
9. feldolgozás – egyesítés
10. öröklés
11. növedék
12. beépítés, ráépítés

Átruházás

Legjellemzőbb szerződés típusai:

- adásvételi szerződés (ellenérték fejében)
- ajándékozás (ingyenesen)
- Átruházással mindig csak a dolog tulajdonosától lehet a tulajdonjogot megszerezni! (lopott dolgot megvásárol valaki nem szerez tulajdonjogot, hiába kifizette a vételárat)
- kivéve: - kereskedelmi forgalomban jóhiszeműen és ellenérték fejében szerző megszerzi az átruházással az ingó dolog tulajdonjogát akkor is, ha az átruházó nem volt tulajdonos.

Elbirtoklás

Elbirtoklás útján megszerzi a dolog tulajdonjogát,
aki a dolgot ingatlan esetén tizenöt,
ingó dolog esetén tíz éven át
sajátjaként szakadatlanul birtokolja.

gazdátlan javak elsajátítása

Gazdátlan ingó dolog tulajdonjogát megszerzi, aki a dolgot tulajdonszerzés szándékával birtokba veszi.

Gazdátlan az az ingó dolog, amely még senkinek sem volt a tulajdona vagy amelynek birtoklásával a tulajdonos a tulajdonról való lemondás szándékával felhagyott.

találás

Ha valaki feltehetően más tulajdonában álló, elveszett dolgot talál és azt birtokba veszi, megszerzi annak tulajdonjogát, ha arra igényt tart feltéve, hogy

a) megtett mindent annak érdekében, hogy a dolgot a tulajdonos visszakaphassa; és

b) a dolog tulajdonosa vagy az átvételre jogosult más személy a találástól számított egy éven belül, élő állat esetén három hónapon belül, a dologért nem jelentkezik.

A találó köteles a talált dolgot a találástól számított nyolc napon belül a dolog elvesztőjének, tulajdonosának, a dolog átvételre jogosult más személynek vagy a találás helye szerint illetékes jegyzőnek átadni.

Találás 2.

A közönség számára nyitva álló épületben vagy helyiségben, továbbá közforgalmú közlekedési és szállítási vállalat szállítóeszközén talált dolgot a találó köteles az üzemeltető alkalmazottjának késedelem nélkül átadni. Az ilyen dolog tulajdonjogára a találó nem tarthat igényt.

Ha valaki olyan értékes dolgot talált, amelyet ismeretlen személyek elrejtettek, vagy amelynek tulajdonjoga egyébként feledésbe ment, köteles azt az államnak felajánlani (*Kincstalálás*).

Tulajdonjog tartalma 1. - jogok

a.) birtoklás joga

b.) használat joga - hasznok szedése
 - hasznosítás

bb.) a használat korlátai:

1. szomszédjogok: általános szabály - különös esetei:

- + földtámasz joga
- + áthajló ágak, gyökerek,
- + áthajló ágakról lehulló gyümölcs
- + szomszédos földre való belépés és használat joga
- + kerítés
- + határvonalon álló fa, bokor és gyümölcse
- + tilosban talált állat
- + túlépítés

2. szükséghelyzet

c.) rendelkezés joga

Tulajdonjog tartalma 2. - kötelezettségek

A tulajdonos kötelezettségei:

a.) terhek viselése

b.) kárveszély viselés

Használati jogok

a birtoklás, a használat és a hasznosítás joga más személyt illet, mint a rendelkezési jog. Formái:

- haszonélvezet
- földhasználat
- használat
- szolgálat

Pl. akinek haszonélvezeti joga van egy ingatlanon az birtokolhatja, használhatja vagy hasznosíthatja, de nem adhatja el; az eladás joga (rendelkezés) megmarad a tulajdonosnál.

Gazdasági magánjog

Dr. Károlyi Géza

Tanszékvezető egyetemi docens

- fogadóóra: szerda 11.45-13.45
- TVK 132-es szoba

geza.karolyi@econ.unideb.hu

- Dr. Kőmíves Péter Miklós, adjunktus
- komives.peter.miklos@econ.unideb.hu

Jog fogalma

Normák (vallás, etika, szokások stb.)

Jog fogalma

- a) Sajátos együttélési, magatartási norma
- b) kikényszeríthető – jogkövetkezmény
- c) arra feljogosított szerv hozza – meghatározott eljárási rend szerint – meghatározott formában – kihirdetés = jogszabály

Jogrendszer

= egy adott állam jogszabályainak összessége

1. Kontinentális vagy írott jogrendszer

- A törvényhozó szerv jogszabályai
- Átruházott hatáskörben a végrehajtó hatalom

2. Angol-szász vagy Common law rendszer

- A törvényhozó szerv jogszabályai
- Átruházott hatáskörben a végrehajtó hatalom
- Precedens jog, esetjog (bírói jog)

Jogforrás

- Jogszabály:
 - arra feljogosított szerv
 - meghatározott eljárási rend szerint
 - meghatározott formában
 - Kihirdetés (Magyar Közlöny)
- **Jogforrás**
 - Melyik jogalkotó hozza? (anyagi (belső) jogforrás)
 - Milyen formában? (alaki (külső) jogforrás)

Jogforrások- jogszabályok

Európai Unió Tanácsa- Európai Parlament EK rendeletek (irányelvek)

(pl. 1924/2006/EK rendelet az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról

(pl. 2006/112/EK irányelve)

Országgyűlés

Alaptörvény 2011. 04. 25.

törvény (sarkalatos törvény)

(pl. 2013. évi V. tv. a polgári törvénykönyvről)

Kormány --- MNB

rendelet

(pl. 285/2001. (XII.26.) Korm. r. a kötvényről)

(pl. 35/2017. (XII. 14.) MNB r. a pénzforgalom bonyolításáról

Miniszterelnök, Kormány tagjai (miniszter) rendelet

(pl. 32/2003. (VIII. 22.) IM r. a bírósági eljárásban

megállapítható ügyvédi költségekről

Önkormányzat közgyűlése

rendelet

(pl. 8/2014 (III. 27.) Kr. r. Debreceni Közterület Felügyelet feladatairól)

JOGALANYOK

- Jogképesség = Jogalanyok (személyek)
 - + Természetes személyek**
 - + Jogi személyek**

(NINCS: jogi személyiség nélküli gazdasági társaság!!)

Jogterületek

Jogterületek (milyen érdekeket szolgál a jogszabály: közérdeket vagy magánérdeket)

magánjog: - jogalanyok egymás közötti kapcsolata: *mellérendeltség*

- **jogágai:**

- polgári jog
 - » személyek joga
 - » családjog (házasság, gyámság, rokonság)
 - » dologi jog
 - » kötelmi jog
 - » öröklési jog
- munkajog
- nemzetközi magánjog

közjog: - állami szervek létrehozásának módja, felépítése, működése

- állam és a jogalanyok kapcsolata: *hierarchikus*

- **jogágai:** (azonos vagy hasonló jogviszonyokat szabályoz)
 - alkotmányjog - közigazgatási jog
 - pénzügyi jog
 - büntetőjog - szabálysértési jog
 - nemzetközi közjog

Jogalkalmazás

Önkéntes jogkövetés – Jogvita

Igazságszolgáltatás - Bíróságok

- járásbíróság (kerületi bíróság)

 - » polgári eljárás felperes-alperes

 - » Büntető eljárás ügyész- vádlott

- törvényszék

 - » polgári kollégium

 - » büntető kollégium

 - » munkaügyi kollégium

 - » közigazgatási kollégium

- ítélőtábla

- Kúria

A természetes személyek

jogképessége,
cselekvőképessége

Jogképeség

Jogalany=jogképeség=személyek

Fogalma:

- Jogalanyok az a képessége, hogy jogokat szerezhets és kötelezettségeket vállalhat.

Fajtái:

- **Természetes személyek**
- **Jogi személyek**

Az ember jogképessége

a.) általános

- ☐ minden ember

b.) egyenlő

- ☐ faj
- ☐ nem, családi állapot
- ☐ életkor
- ☐ nemzetiség, felekezet
- ☐ szexuális irányultság
- ☐ politikai beállítottság

c.) feltétlen

Az ember jogképessége

mettől: **fogamzás** → élve születés (magzat feltételes jogképessége,
magzat gyámja)

meddig: + **halál**

vagy bírósági eljárás keretében:

beállnak a halálhoz fűződő jogkövetkezmények:

- jogképessége megszűnik
- házassága megszűnik
- megnyílik az öröklés

+ **halál tényének megállapítása**

+ **holtnak nyilvánítás**

- » eltűnt személy, nincs életben létére utaló adat
- » 5 év eltelte után

Az ember cselekvőképessége

Fogalma

Az embernek az a képessége, hogy **maga köthet szerződést vagy tehet más jognyilatkozatot.**

Befolyásoló tényezők

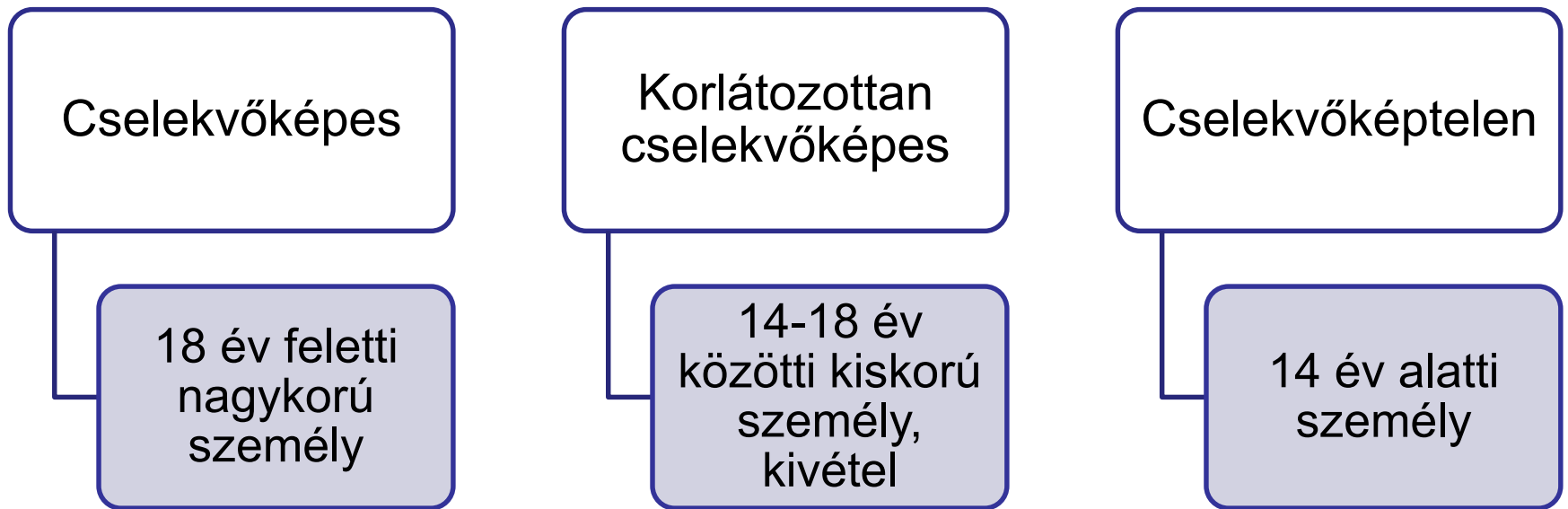
életkor

belátási képesség

Cselekvőképesség

- Cselekvőképes
- korlátozottan cselekvőképes
- cselekvőképtelen

Cselekvőképesség életkor alapján



BELÁTÁSI KÉPESSÉG HIÁNYA

Mentális zavar:

- pszichés állapot, szellemi fogyatkozás, szenvedélybetegség

Cselekvőképességében részlegesen korlátozott

tartósan vagy időszakonként visszatérően
nagy mértékben csökkent

meghatározott ügycsoportban – gondnokság
indokolt

Cselekvőképtelen – gondnokság

tartósan, teljes körűen hiányzik

Cselekvőképtelenség jogkövetkezménye

Jognyilatkozat:

**semmis, nevében a törvényes
képviselő**

Kivétel:

mindennapi életben tömegesen
előforduló, különösebb megfontolást
nem igénylő, csekély jelentőségű
szerződések

Gondnokság nélküli cselekvőképtelenség

Esete

- Belátási képessége átmenetileg teljesen hiányzik

Jognyilatkozat tétele

- semmis

Korlátozott cselekvőképesség jogkövetkezménye

Jognyilatkozat:

**érvényességéhez a törvényes képviselő
hozzájárulása szükséges**

Kivétel:

- a) személyes jellegű jognyilatkozat tétele
- b) mindennapos, kisebb jelentőségű szerződések
- c) rendelkezés munkával szerzett keresményével
- d) kizárólag előnyös szerződés megkötése

Jogi személyek

JOGALANYOK

- Jogképesség = Jogalanyok (személyek)
 - + **Természetes személyek**
 - eredeti jogalany
 - + **Jogi személyek**
 - származtatott jogalany

Jogi személyek 1.

a) Vagyon-tömeg

- függetlenedés az alapító(k)tól, tagoktól
- nem tud „meghalni” - túlélheti a természetes személy alapítót
- nem lehet visszavonni a vagyont, csak a jogi személyt megszüntetni
- önálló vagyoni felelősség = alapító (tag) (általában) nem tartozik felelőssége

Jogi személyek 2.

b) szervezet – képviselet

- Saját neve alatt szerez jogokat és kötelezettségeket
- Belső szabályzata alapján működik (létesítő okirat)
- Szervezeti képviselő jár el a vagyontömeg nevében

Jogi személyek 3.

**c)állami elismerés = nyilvántartásbavétel
típuskényszer!**

- Cégbíróság: cégek
- Törvényszék: „klasszikus” non-profit szervezetek
- Magyar Államkincstár: költségvetési szervek

Jogi személyek jogképessége

Kezdet: nyilvántartásba-vétel

Befejezés: nyilvántartásból törlés

Jogképesség terjedelme: A jogi személy jogképessége kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet (abszolút)

- + perelhet és perelhető
- + szerződések köthet
- + vagyont szerezhethet
- + alkalmazottai lehetnek

Cég, gazdasági társaság fogalma

Cég (gyűjtőfogalom)

- Cégbíróság által nyilvántartásba vett jogalanyok

Gazdasági társaság (gyűjtőfogalom)

- tagok vagyoni hozzájárulása
- közös gazdasági tevékenység végzése
- tagok közösen részesednek a nyereségből, közösen viselik a veszteséget

Cégformák

Gazdasági társaságok

- **Közkereseti társaság, Betéti társaság, Korlátolt felelősségű társaság, Részvénytársaság**

Egyéb cégforma

- **Szövetkezet, Egyéni cég**, Egyesülés, Erdőbirtokossági társulat, Vízgazdálkodási társulat, Végrehajtói iroda, Közjegyzői iroda,

Külföldiek cégformái

- *külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, Külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi kereskedelmi képvisellete,*

Szupranacionális társaságok (uniós jog alapján alapítható)

- Európai gazdasági egyesülés, Európai részvénytársaság, Európai szövetkezet

Törvényszék által nyilvántartásba vett jogi személyek

Alapítvány

Egyesület

- Párt
- Szövetség (pl. Országos sportági szakszövetség)
- Szakszervezet

Vallási tevékenységet végző szervezet

(vallási egyesület, nyilvántartásba vett egyház, bejegyzett egyház, bevett egyház)

Kamara

(kereskedelmi kamara, szakmai kamara)

Hegyközség

Magánnyugdíjpénztár

Önkéntes kölcsönös biztosító pénztár

Non profit szervezetek

- a) Klasszikus non-profit szervezet –
elsődleges célja nem a gazdasági
tevékenység (profitszerzés) –
Törvényszék által nyilvántartásba vett
szervezetek
- b) Non-profit gazdasági társaságok –
elsődleges cél a gazdasági tevékenység
– az eredmény nem osztható fel a
tulajdonosok között.

Társasági jogi alapelvek

1. társulási és vállalkozási szabadság

- korlátai

2. társult tagok egyenlőségének elve

- Korlátai

3. bírósági kontroll elve

- Cégbíróság: cégbejegyzés – cégnyilvántartás - törvényességi felügyelet

Vállalkozás szabadsága korlátai

- Típuskényyszer: Kkt, Bt, Kft, Rt.
- Tevékenységi formakényyszer
- Szakhatósági engedély
- Szakképesítés
 - Személyes közreműködést vállaló tag
 - Munkaviszonyban, vagy polgári jogi jogviszonyban álló személy

Társult tagok egyenlőségének elve

- legalább két tag (természetes személy, jogi személy)
 - Kivéve: egyszemélyes gazdasági társaság
- külföldi és belföldi természetes és jogi személyek egyenjogúsága
- Tagsági viszony korlátai:
 - **Felelősségghalmozás kizárása:** természetes személy egyidejűleg csak egy Gt-ben lehet korlátlanul felelős tag
 - Kiskorú személy nem lehet Gt. korlátlanul felelős tagja
 - Nem lehet tag, aki cégbírószági eltiltás hatálya alatt áll (kiv: Nyrt.)

Bírószági kontroll elve

Cégbírószág:

- Cégnylvántartás (közhlteles és nyilvános)
 - Cégjegyzék + mellékletei
 - Közzététel: **Cégközölöny**
-
- Cégmásolat: a cég eddigi „életét” tartalmazó okirat
 - **Cégkivonat**: a cég jelenleg hatályos adatait tartalmazó okirat
 - Cégbizonyítvány: a cég egyes cégadatát tartalmazó okirat (pl. vezető tisztségviselő személye)

Természetes személyek gazdasági (vállalkozási) tevékenysége

Gazdasági tevékenység

üzletszerűen folytatott tevékenység
(termelés, kereskedelem, szolgáltatás)

- ellenérték fejében,
- nyereség- és vagyonszerzés céljából,
- **saját kockázatára**,
- rendszeresen

Természetes személyek gazdasági tevékenysége

1. ingatlan bérbeadása
2. adószámos magánszemély (önálló tevékenységből származó jövedelem)
(1995. évi CXVII. tv. - SZJA)
- 3. egyéni vállalkozó** (2009. évi CXV. tv.)
4. egyéni cég (2009. évi CXV. tv.)
- 5. mezőgazdasági termelő** (2020. évi CXXIII. tv.)

Ingatlan bérbeadása

ingatlan használat átengedése általában 90 napot meghaladó időtartamra – lehet üzletszerű tevékenység is, egyéb pótlólagos szolgáltatás (takarítás, ágynemű mosás stb.) nem jár hozzá.

Nem kell külön adószámot sem kérni -
Adóazonosító szám alapján folytatható.

- Airbnb (AirBed & Breakfast) turisztikai célú bérbeadás = egyéb szálláshely-szolgáltatás – adószám + szálláshely- üzemeltetési engedély – jegyző

Adószámos magánszemély

Adóköteles tevékenységet csak
adószámmal rendelkező adózó folytathat!
2017. évi CL. Tv. (Art)

Adóhatóságtól külön adószám, de nem
egyéni vállalkozó =

adószámos magánszemély

önálló tevékenységből származó jövedelem:
(SZJA): bármilyen olyan tevékenység, amelynek
eredményeképpen a magánszemély bevételhez
jut, de azt nem munkaviszonyban végzi!

Jellemző tevékenységek

- ingóság bérbeadásából származó jövedelem,
- szellemi szabadfoglalkozás
 - + magánóraadásból stb. származó jövedelem,
 - + megbízási jogviszony alapján végzett tevékenységből származó jövedelem,
 - + szellemi tevékenységből származó jövedelem

Egyéni vállalkozó

üzletszerűen folytatott tevékenység – csak 1990-től
előtte: „kisiparos - mester, magánkereskedő”

- **Egyéni vállalkozó fogalma**: az egyéni **vállalkozói nyilvántartásban** szereplő magánszemély
- vállalkozási igazolvány megszűnt 2020.01.01-től!

Nem terjed ki:

mezőgazdasági őstermelői tevékenységre, szolgáltató állatorvosi tevékenységre, egyéni ügyvédi tevékenységre, egyéni szabadalmi ügyvivői tevékenységre, egyéni közjegyzői tevékenységre, önálló bírósági végrehajtói tevékenységre

Egyéni vállalkozás alapításának feltételei

- a.) Cselekvőképes természetes személyek
- b.) - Magyar állampolgár
 - EU + EGT tagállamok állampolgárai
 - Egyéb, 3. országbeli állampolgár, aki tartózkodási engedéllyel rendelkezik
- c.) Nincs kizáró ok

Kizáró ok 1.

1. felelősségghalmozás tilalma

Egyéni vállalkozó korlátlanul felel a teljes vagyonával!

ezért nem lehet más vállalkozás korlátlanul felelős tagja:

- egyéni cég tagja, vagy
- gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja
 - + közkereseti társaság tagja
 - + betéti társaság beltagja

Kizáró ok 2.

2. bűncselekmény elkövetése

- a) korrupciós, vagyon elleni, szellemi tulajdonjog elleni, pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni, költségvetést károsító, pénzmosás, a gazdálkodás rendjét sértő, a fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő, a tiltott adatszerzés és az információs rendszer elleni bűncselekmény miatt jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték
- b) egyéb szándékos bűncselekmény – 1 évet meghaladó szabadságvesztés

amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül.

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdése

a) Elektronikus ügyintézés – bejelentési űrlap

b) Személyes ügyintézés: NAV

- nincs engedély – csak bejelentési kötelezettség
- utólagosan ellenőrzés
- díj- és illetékmentes !

Nyilvántartó szerv: NAV

Bejegyzést követő regisztrációk:

- helyi önkormányzat adóhatósága (helyi adó)
- kamarai regisztráció

Kamarai hozzájárulás (IKK)

Kamarai tagdíj (NAK)

Közterhek: nyilvántartásba-vételtől!

Egyéni vállalkozás működése

- “az egyéni vállalkozó” megnevezés (rövidítés: “e. v.”) + nyilvántartási száma
- egy természetes személynek egyidejűleg csak egy egyéni vállalkozói jogviszonya lehet - egy nyilvántartás - többféle tevékenység, több telephely és fióktelep
- Tevékenység: önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke (ÖVTJ) - szakhatósági engedély esetleg szükséges
- személyes közreműködési kötelezettség
 - szakképesítés esetleg szükséges
- foglalkoztató: alkalmazottai lehetnek
- tevékenység szünetelése (min. 1hónap, max: 2év)
- adózás: személyi jövedelemadó (SZJA), KATA

Megszűnés- megszüntetés

- a) bejelenti a megszűnését,
- b) egyéni céget, vagy egyszemélyes Kft-t alapít;
- c) szünetelés - 2 év után sem kéri a folytatását
- d) az egyéni vállalkozó meghal, vagy cselekvőképességét elveszti,

kivéve: az egyéni vállalkozás folytatásának a bejelentése

- halál: 90 napon belül – özvegy vagy örökös
- cselekvőképesség elvesztése: 30 napon belül – törvényes képviselő bejelenti

- e) adóhatóság törli az adószámát
- f) kizáró ok bekövetkezte - hatóság megtiltja

Egyéni vállalkozóból egyszemélyes Kft.

- A kft. alapításában az egyéni vállalkozón kívül más személy nem vehet részt.
- A kft. bejegyzését követő öt évig az alapító egyéni vállalkozó nem lehet gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja, valamint nem létesíthet újabb egyéni vállalkozói jogviszonyt.
- A kft. előtársaságként nem működhet.
- Az egyéni vállalkozót terhelő kötelezettségek a kft-t terhelik.
- A korábban egyéni vállalkozóként eljáró természetes személy és a korlátolt felelősségű társaság az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnéséig vállalt, az egyéni vállalkozót terhelő kötelezettségekért elévülési időn belül (5 év) korlátlanul és egyetemlegesen felel.

Egyéni cég

**egyéni vállalkozó egyéni vállalkozását
cégnyilvántartásba veteti**

Cégneve alatt jogképes

Korlátlan mögöttes felelősség: „ec”

(Korlátolt mögöttes felelősség: „kfc”)

egyéni vállalkozóból egyéni cég

- ki szeretné használni a cégek nyilvánosságára vonatkozó szabályozás előnyeit.
- későbbi átalakulás más gazdasági társasággá
 - korlátozott tagi felelősség
 - új tagok bevonása
- egyéni cég vagyoni betétje más egyéni vállalkozóra átruházható.

Egyéni cég

- Alapító okirat (szerződésminta) – jogi ellenjegyzés
- Tartalmi elemei:
 - Cégnév, székhely
 - Alapító neve, anyja neve, lakóhelye, nyilvántartási szám
 - Tevékenységi kör
 - Jegyzett tőke (200.000.-Ft alatt - csak készpénz illetve felette pénzbeli és nem pénzbeli)
 - Időtartam
- Tevékenység megkezdése a bejegyzés napjával (nincs előtársaság)

Egyéni cég működése

- Legfőbb szerv: az egyéni cég tagja
- Ügyvezető vagy tagsági jogviszony keretében a tag
- Özvegyi jogon folytatható
 - Halál (özvegy vagy örökös), cselekvőképesség elvesztése (törvényes képviselő) - 30 napon belül
 - több örökös esetén 3 hónapig az egyéni cég tagjai
- Adózás: Társasági adó (TAO)

Egyéni cég megszüntetése

Jogutódlással:

Átalakulás más gazdasági társasággá

Jogutód nélkül:

a) elhatározza jogutód nélküli megszűnését

Végelszámolás,

b) a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti -
Felszámolás

Mezőgazdasági vállalkozók

a) mezőgazdasági termelő (nincs nyilvántartásba véve)

b) **őstermelői nyilvántartásba vett természetes személy:**

- mezőgazdasági őstermelő: önállóan végzi az őstermelői tevékenységet

- őstermelők családi gazdasága (öcsq)
családi gazdaság tagjaként végzi az őstermelési tevékenységet

Mezőgazdasági őstermelő

- **16. évet betöltött** természetes személy
- **saját gazdaság** (rendelkezési jogosultság a saját vagy bérelt eszközök, a termelés szervezése, a termelés eredményének felhasználása felett)
- **Őstermelő tevékenységet** folytat

Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (Nemzeti Agrárgazdasági Kamara) – őstermelői nyilvántartás

Őstermelő lehet egyidejűleg egyéni vállalkozó a nem őstermelőként felvett tevékenységekre

Östermelői tevékenység

Östermelői tevékenység: növénytermesztés, kertészet, állattartás, állattenyésztés, halgazdálkodás, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás.

Az östermelő az östermelői tevékenység mellett végezhet kiegészítő tevékenységet (falusi és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, takarmány-előállítás, élelmiszer előállítása stb.),

De (!) adózás szempontjából ez csak akkor östermelő bevétele, ha az ebből származó éves bevétel nem haladja meg az *östermelői tevékenység bevételeinek a negyedét*.

őstermelők családi gazdasága (öcszg)

termelési közösség: legalább két egymással hozzátartozói láncolatban álló mezőgazdasági őstermelő megállapodása hozza létre (Agrárkamara hagyja jóvá)

Hozzá tartozói láncolat: a családi gazdaság képviselőjének személyéhez viszonyítottan, az egymással közeli hozzátartozónak minősülő személyek és ezen személyek hozzátartozóinak köre

- a tagok a közös gazdasági tevékenység végzésében személyes közreműködnek,
- a tevékenység nyereségét (esetleges veszteségét) egymás között a szerződésüknek megfelelően osztják fel,
- tagsági viszony megszűnik és ezzel a taggal el kell számolni:
ha az őstermelők családi gazdasága tagja meghal vagy bejelenti kilépését, vagy törlik az őstermelői nyilvántartásból vagy a hozzátartozói kapcsolat megszakad.

családi mezőgazdasági társaság (csmt)

jogi személy (!) - gazdasági társaság, vagy szövetkezet, vagy erdőbirtokossági társaság formában működhet.

- kizárólag őstermelői tevékenységet, illetve kiegészítő tevékenységet végez,
- legalább kettő tagja van, akik egymással hozzátartozói láncolatban állnak.

cégbírószági bejegyzést követően az Agrárkamara is nyilvántartásba veszi.

Földműves

- 2014. 05. 01-után 1 hektár feletti területű föld tulajdonjogát (használati jogát) csak **földműves** (illetve mezőgazdasági termelőszervezet) szerezhethet.
 - mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettség
 - Östermelő 3 éves működés
- földhivatal nyilvántartás

Gazdasági társaságok alapítása

Közös szabályok
2013. évi V. törvény (Ptk.)

Létesítő okirat

Írásbeliség

- Létesítő okirat:

- társasági szerződés (Kkt, Bt, Kft)
- alapszabály (Rt)
- alapító okirat (egyszemélyes Gt.)

- Szerződésminta (kiv. Nyrt)

Közokirat vagy teljes bizonyító erejű
magánokirat + ügyvédi (jogtanácsosi)
ellenjegyzés

Létesítő okirat tartalma

1. vagyoni hozzájárulás
2. cégnév
3. tagok neve
4. székhely (telephely, fióktelep)
5. tevékenységi kör
6. képviselet – cégjegyzés
7. a társaság működésének időtartama

1/A. Tagok vagyoni hozzájárulása

a) Minden tagnak kötelező:

- pénzbeli hozzájárulás
- nem pénzbeli hozzájárulás – **apport** +
forgalomképes, vagyoni értékkel bíró dolog,
+ vagyoni értékű jog,
+ elismert vagy bírósági határozaton alapuló
követelés

b) Tag vagyoni hozzájárulásának mértéke:

Kkt. – Bt.: Nincs minimum

Kft: minimum 100.000.-Ft – **törzsbetét**

Rt: nincs minimum

Nem pénzbeli hozzájárulás értékelése

tagok állapítják meg – szolgáltatáskori valós
értéken!

(kivéve: Rt. - könyvvizsgáló nyilatkozik a tagok
által megállapított értékről „egyensúlyban van-
e”)

Alulértékelés - szabad

Túlértékelés tilalma: meghaladó érték

az apportot szolgáltató tag és az apportot elfogadó
tagok felelőssége egyetemleges – társasággal
szemben (szerződésszegéssel okozott kár)

Vagyoni hozzájárulás rendelkezésre bocsátása

Kkt, Bt: társasági szerződés szerint

Kft.

- pénzbetét

 - + fele + egy éven belül másik fele

 - + pénzbetét felétől kevesebb vagy 1 évnél
hosszabb idő – osztalék nem fizethető

- apport:

 - + törzstőke felét meghaladja = azonnal

 - + nem haladja meg: 3 éven belül

Rt.

- pénzbetét 25%-a, többi egy éven belül

- apport: meghaladja a 25%-ot azonnal, nem haladja
meg: 3 éven belül

1/B. Társaság vagyona

Jegyzett tőke:

Tagok által a társaság rendelkezésre bocsátott vagyon
összege

Minimum: Kkt. Bt: nincs minimum
Kft. (**törzstőke**) 3millió Ft.,
Rt. (**alaptőke**) Zrt. 5millió Ft.
Nyrt. 20millió Ft.

pénzbeli hozzájárulás - nem pénzbeli hozzájárulás aránya
nincs meghatározva! - kivéve Rt. 30%-70%

2. cégnév

Kötelező elemei

- Vezérszó + Cégforma
- Nonprofit jelleg (Közhasznú jogállás)
- Toldatok (b.a., cs.a, v.a. kt.a. f.a.)

Szabadon választott elem

- Tevékenységre utalás

Rövidített cégnév:

Vezérszó + Cégforma rövidítve

Cégnévvel szembeni követelmények

Cégkizárólagosság

- Egyértelmű különbözőség írásban és hangzásban (cégek, közhatalmi, közig. szervek hivatalos és köznyelvi elnevezésétől)

Cégvalódiság

- Ne legyen megtévesztő, a valóságos helyzetet tükrözze

Cégszabatosság

- Magyarul, a magyar helyesírás szabályai szerint (vezérszón kívül)

3. A társaság tagjai

- Legalább 2 tag,
kivéve: egyszemélyes Gt (!)
Elnevezés: Rt – részvénytársaság
- A társaság tagjai:
 - + Természetes személy vagy jogi személy
 - + Belföldi vagy külföldi jogállású tagok
- Tagok adatait fel kell tüntetni!
 - Csendes társaság?
 - Stróman?

4. Székhely

- székhely: a központi ügyintézés helye és a tevékenység végzésének a helye
székhelyszolgáltatás
- telephely: (tevékenység végzésének helye a székhellyel azonos településen)
- fióktelep: (tevékenység végzésének helye a székhelytől elkülönülő településen)

5. Tevékenységi kör

tevékenységi kör

bármilyen tevékenység, amit jogszabály nem tilt vagy korlátoz

(TEÁOR)

- főtevékenység
- egyéb tevékenységek

6. képviselet – cégjegyzés

Képviselő = **vezető tisztségviselő(k)**

Kkt, Bt - ügyvezető(k)

Kft. - ügyvezető(k)

Rt. - igazgatóság (legalább 3 fő),

Cégjegyzés: cég írásbeli képviselete

- **önálló cégjegyzési jog** (a vezető tisztségviselő(k) önállóan jár(nak) el)
- **együttes cégjegyzési jog** (a vezető tisztségviselők együttes aláírása szükséges a kötelezettségvállaláshoz, jogok szerzéséhez)
- + aláírási címpéldány - közjegyzővel hitelesített okirat
- + aláírás-minta - ügyvéd által ellenjegyzett okirat

Cégbejegyzési eljárás

Cégbíróság jár el

a) Általános cégeljárás

- 15 munkanap (bejegyző v. elutasító végzés)

b) Egyszerűsített cégeljárás

- Szerződés minta (kivéve Nyrt.)
- 1 munkanapon belüli döntés (hiánypótlás nincs)

Előtársaság

(b.a. = bejegyzés alatt toldat)

Két szakasz

1. ellenjegyzéstől – a cégiratok benyújtásig
(adószám megállapítása- tanúsítvány
kiadása)

+ gazdasági tevékenységet nem
folytathat

2. Tanúsítvány kiadásától – bejegyzésig
vagy elutasításig

+ gazdasági tevékenység végezhető

Adóregisztrációs eljárás

Adószám megállapítását megelőző NAV eljárás

Cél: gazdasági társaság alapításának a megakadályozása vagy más társaságokba tulajdonosként, képviselőként való belépés kiszűrése.

- a jelentős adótartozást felhalmozó vagy adószám-törléssel érintett társaságokban képviselőként vagy tulajdonosként érintett magánszemélyek
- 180 napon keresztül fennálló, 5 millió forintot meghaladó adótartozással rendelkezik,
- Korábbi cége 5 éven belül 5 millió forintot meghaladó adótartozással jogutód nélkül szűnt meg,
- a társaság adószámát az adóhatóság 5 éven belül szankciós jelleggel törölte.

Megtagadás: az adózó vezető tisztségviselője, 50%-os szavazatot meghaladó mértékű tagja esetén

Felelősség előtársaság esetén

Elutasító végzés

- a) Azonnali működés megszüntetési kötelezettség
 - Szerződésszegésért való felelősség
- b) Vállalt kötelezettségeket teljesíteni kell
 1. Társaság vagyonából
 2. (ha nincs a társaságnak vagyona)
 - Korlátlanul felelős tagok (kkt, bt)
 - Korlátozott tagi felelősség esetén (kft, rt):
vezető tisztségviselő (VTV) felel (objektív felelősség) a társaság hitelezőivel szemben

Gazdasági társaságok szervezete

Kötelező szervek

Legfőbb szerv stratégiai irányítás

kkt., bt. - **tagok gyűlése**

kft. - **taggyűlés**

rt. - **közgyűlés**

Vezető tisztségviselő operatív irányítás

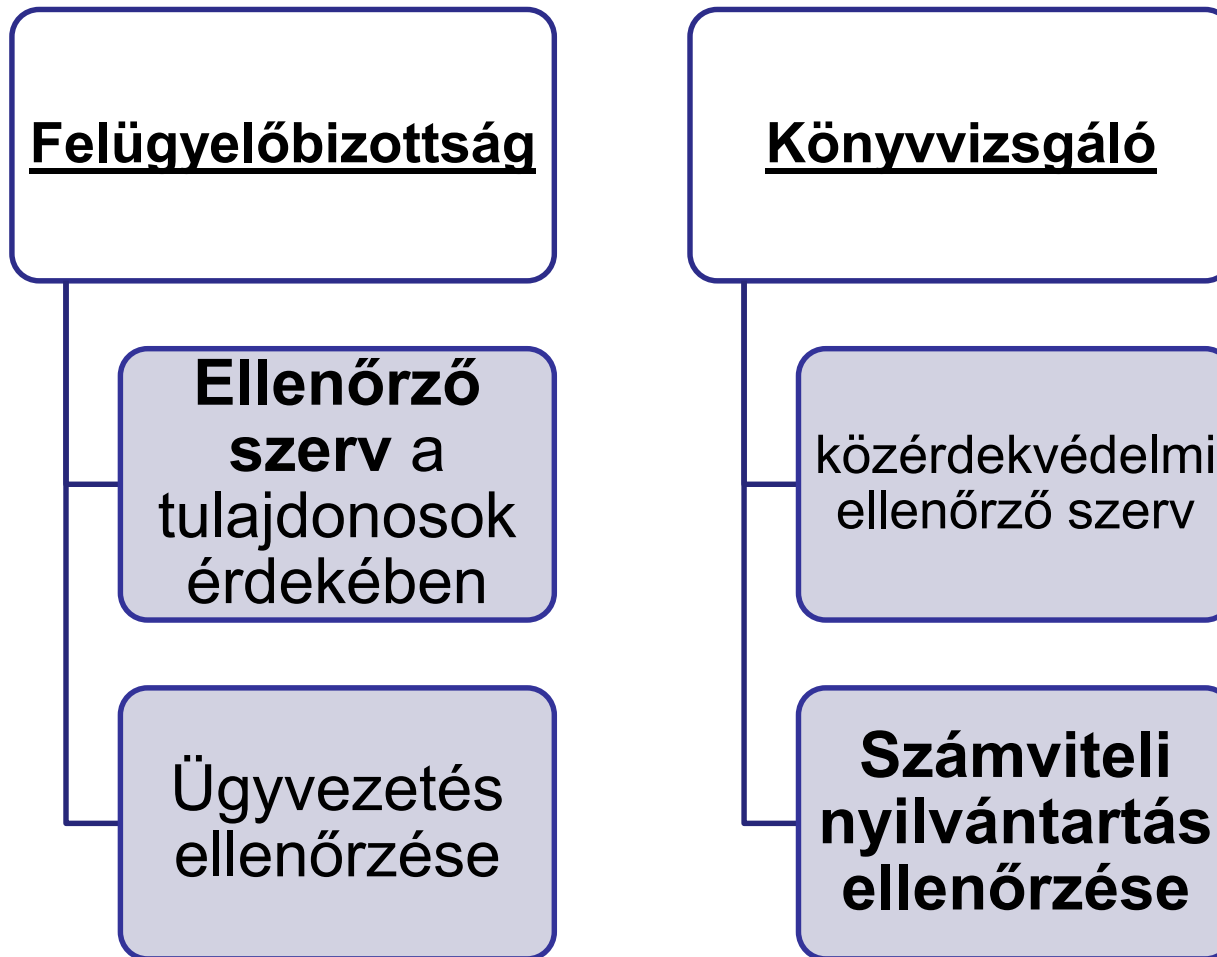
kkt, bt. - **ügyvezető**

kft. – **ügyvezető**

Rt. – **testületi vezetés**

- **igazgatóság**
- **vezérigazgató vagy igazgatótanács**

Opcionális szervek (esetenként kötelező)



Legfőbb szerv

Részt vevő köre:

- tagok összessége – **szavazati jog (!)**
- meghívottak: VTV/FB tanácskozási joggal

Ki hívja össze?

- összehívás: VTV,
- kezdeményezheti: FB, könyvvizsgáló, kisebbségi tulajdonosok (5%)

Legfőbb szerv hatásköre

- létesítő okirat módosítás
- éves beszámoló elfogadása
- döntés osztalék (előleg) fizetésről
- vezető tisztségviselők választása, díjazása, visszahívása,
- felügyelő bizottság, könyvvizsgáló választása, díjazása, visszahívása
- jegyzett tőke felemelése, leszállítása
- tag kizárás
- átalakulás, egyesülés, szétválás
- jogutód nélküli megszűnés

Legfőbb szerv ülése

A legfőbb szerv ülése

- (éves) rendes vagy rendkívüli ülés
- Meghívó (hirdetmény):
 - ülés helye, ideje, napirendi pontok, megismételt ülés ideje

A legfőbb szerv tartásának módjai:

- hagyományos (személyesen v. képviselő útján)
- konferencia-ülés,
- írásbeli döntés-levélszavazás (nyrt-nem)
- szabályszerű összehívás nélkül (minden tag jelen van)

Legfőbb szerv határozatképessége- határozathozatal

Szavazat: vagyoni hozzájárulás arányában!

Határozatképesség

- Leadható szavazatok több, mint fele jelen van,
- Megismételt legfőbb szerv ülése (jelenlévők számára tekintet nélkül határozatképes)

Határozathozatal

- + egyszerű (50%+1 szavazat)
- + minősített szótöbbség (75% többség)
- + egyhangú

vezető tisztségviselő (VTV)

- Kkt, Bt - ügyvezető
- Kft. - ügyvezető
- Rt. - **igazgatóság** (min. 3 tagú testület)
- Zrt. - **vezérigazgató**
- Nyrt. - dualista (igazgatóság+FB)
 - monista (**igazgatótanács**)

VTV személye

- Csak cselekvőképes természetes személy
 - Kkt. - Bt. Tagok közül
 - Kft.- Rt. Lehet tag és lehet más személy is
- Nincs kizáró ok:

Kizáró okok

Büntetőjog (bíróság)

- bármilyen bűncselekmény elkövetése miatt - szabadságvesztés büntetés
- Foglalkozástól eltiltás – főtevékenység
- Vezető tisztségviselői tevékenységtől eltiltás

korábbi céggel kapcsolatosan Cégbíróság eltiltja (5 évre)

- Felszámolási eljárásban hitelezőkkel szembeni felelőssége megállapítása ellenére nem teljesítette a fizetési kötelezettségét
- Kényszertörlési eljárás
- Vezető tisztségviselő a vele szembeni pénzbírságot nem fizette be

Jogkövetkezmény: tv erejénél fogva megszűnik a tisztség

Vezető tisztségviselő jogállása

- Munkaviszony vagy megbízási jogviszony
- Határozott (max. 5 év) vagy határozatlan idő, újraválasztható, visszahívható
- Csak személyesen láthatja el, képviseletnek nincs helye
- Egy személy több társaság VTV-je is lehet, írásbeli tájékoztatás (**összeférhetetlenség**)
- Képesítési követelmények nincsenek, tagok választják, bizalmi jogviszony

Összeférhetetlenség

1. Részesedésszerzési tilalom

- Nem lehet tag azonos főtevékenységű gazdálkodó szervezetben (kivéve: nyrt)

2. Tisztségviselési tilalom

- nem lehet VTV azonos főtevékenységű gazdasági társaságban

3. Ügyletkötés korlátozása

- nem köthet saját nevében és javára olyan ügyletet, ami a társaság tevékenységi körébe tartozik

4. VTV és közeli hozzátartozója ugyanott FEB tag, könyvvizsgáló nem lehet

VTV feladatai

A) Belső ügyek intézése = ügyvezetés

- Határozatok végrehajtása
- Bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése
- Tájékoztatási kötelezettség a tagok részére
- Munkáltatói joggyakorlás

B) Külső ügyek intézése = Képviselet – cégjegyzés

- 3. személyekkel való szerződéskötés
- Közvetlenül a társaságot kötelezi, jogosítja

Cégjegyzés: önálló - együttes

aláírási-címpéldány - közjegyzői hitelesítés
aláírás-minta - ügyvéd által ellenjegyzett

VTV jogviszony megszűnése

- Határozott idő leteltével
- Visszahívással
 - Bármikor, indoklás nélkül
- Kizáró / összeférhetetlenségi ok bekövetkezte
- Lemondással
 - Bármikor, de ha a működőképesség megkívánja a 60. napon válik hatályossá
- Halál
- Cselekvőképesség elvesztése

Vezető tisztségviselő felelőssége

I. saját társaságával szembeni felelősség
(belső)

II. 3. személlyel (hitelezővel) szembeni felelősség (külső: kivételes esetekben, hiszen az okozott kárért a társaság köteles helyt állni!)

- a) szándékos károkozás (egyetemlegesség)
- b) jogszerűtlen gazdálkodásért való hitelezőkkel szembeni felelősség (wrongful trading)
- c) előtársasági időszakhoz kapcsolódó felelősség

VTV felelőssége saját társaságával szemben

- társaság érdekeinek elsődlegessége; a jogszabályok, létesítő okirat, legfőbb szerv határozatai alapján köteles eljárni.
- tevékenysége során kárt okoz a társaságnak, köteles azt a társaság felé megtéríteni!

Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt

- ellenőrzési körén kívül eső,
- a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és
- nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje vagy a kárt elhárítsa.

a) Szándékos károkozás esetén: teljes kár megtérítése

b) Nem szándékos: csak a társaság vagyonában keletkezett kárt kell megtérítenie - az elmaradt vagyoni előnyt (előreláthatósági klauzula) csak olyan mértékben kell megtérítenie, amilyen mértékben a kár az adott ügyvezetői tevékenység időpontjában előrelátható volt.

felmentvény



Legfőbb szerv értékeli a VTV előző üzleti évben kifejtett tevékenységét

az ügyvezetési tevékenység megfelelő = felmentvény megadásáról

Felmentvény megadásának jelentősége

- Kártérítési igény nem érvényesíthető a vezetővel szemben
- Kivéve, valótlan, hiányos adatok alapján részesült felmentvényben

jogszerűtlen gazdálkodásért való hitelezőkkel szembeni felelősség

(Wrongful trading)

- Az általa irányított társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete - hitelezői érdekek figyelmen kívül hagyása (pl. egyik hitelező előnyben részesítése a másik kárára vagy tulajdonosi érdek előtérbe helyezése)
- Felszámolással (jogutód nélkül) megszűnik a cég és hitelezők követelése nem térül meg

Jogkövetkezménye:

- Hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek peres eljárásban a VTV-vel szemben!

VTV felelőssége előtársasági szakaszban



Cégbejegyzés elutasítása esetén

kft, rt. esetén érvényesül

a társaság vagyona által nem fedezett hitelezői igények kielégítése a **VTV magánvagyonából**

objektív felelősség, kimentés nélkül

Felügyelőbizottság

Jogköre:

- Ügyvezetés ellenőrzése
 - függetlenek, nem utasíthatóak az ügyvezetők által
- számviteli beszámolóról írásbeli jelentés a tagok számára
- iratbetekintés, felvilágosítás kérése
- megvizsgálhatja a társaság pénztárát, fizetési számláját, áruállományát, szerződéseit

Kötelező létrehozása

- munkavállalói létszám 200 főt meghaladja,
FB 1/3-át a munkavállalókból kell választani
- Nyrt. dualista irányítása esetén

Állandó könyvvizsgáló

Feladata:

- könyvvizsgálat szabályszerű elvégzése,
- beszámoló jogszabályi megfelelése és megbízható, valós képet ad a pénzügyi helyzetről
- független, tárgyilagos ellenőrzés

Kötelező esete:

- számviteli törvény előírja: minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozás: kivéve:
 - Árbevétel: (éves) 300millió Ft alatt,
 - Létszám: 50 fő alatt
- Közérdek védelme indokolja (MNB, MNV Zrt.)
- Nyrt.

Az egyes gazdasági társaságok

- Közkereseti társaság (Kkt.)
- Betéti társaság (Bt.)

Közkereseti társaság

fogalma:

Tagok (legalább 2 személy), közös
üzletszerű gazdasági tevékenysége

❖ Társasági szerződés/szerződésminta

Tagok (alapítók) köre

természetes személy vagy jogi személy

Kivéve:

- Felelősségghalmozás
- Kiskorú természetes személy

Kkt. jegyzett tőkéje

- **Kötelező vagyoni hozzájárulást teljesíteni**
(Pénzbeli hozzájárulás vagy apport)
- **A tagok vagyoni hozzájárulásának nincs minimuma**
 - végleges vagyonátruházás – társaság
illetve a tagsági viszony fennállása alatt nem lehet
visszakövetelni
 - nyereség viselésének alapja
 - vagyoni hozzájárulás nem teljesítése –
felszólítás – tagsági viszony megszűnik!
- **Jegyzett tőke minimális nagysága nincs meghatározva**

helytállási kötelezettség a társaság tartozásaiért 1.

Elsődleges: **közkereseti társaság** korlátlan helytállási kötelezettsége - saját vagyonával

Másodlagos: **társaság tagjai:**

- **mögöttes** (ha a kkt. vagyona nem elegendő)
- **korlátlan** (saját magánvagyonával felel a kkt. hitelezőivel szemben)
- **egyetemleges** (bármely tagtól követelhető a teljes tartozás megfizetése)

helytállási kötelezettség a társaság tartozásaiért 2.

a) belépő tag helytállási kötelezettsége:

- felel - többi taggal azonos módon
- kivéve: TSZ eltérhet, 3. személlyel szemben hatálytalan

b) társaságtól megváló tag helytállási kötelezettsége:

- 5 évig felel a megszűnés előtti tartozásokért

c) meghalt tag örökösének helytállási kötelezettsége:

- örökrész erejéig
- vagy a társaság tagjaival megegyezve belép

Közkereseti társaság szervezete

Legfőbb szerv:

- **tagok gyűlése** (formális- informális)
 - + minden tagnap legalább 1 szavazata van
 - + egyszerű, minősített, egyhangú döntés

Vezető tisztségviselő:

- **ügyvezető - csak a tagok közül választható!**
- mindegyik tag jogosult – időbeli korlátozás nélkül
- egy vagy több tag,
 - + cégjegyzés önálló vagy együttes

Tagsági viszony megszűnése

- a) vagyoni hozzájárulás felszólítás ellenére sem történő teljesítése
- b) **tagok közös megegyezése**
- c) **tag rendes felmondás**
3 hónapra, írásban, indoklás nincs
- d) **tag azonnali hatályú felmondás**
írásban, ok megjelölése: más tag a TSZ súlyosan megszegi vagy olyan magatartás, amely vele való együttműködést vagy a társaság célját veszélyezteti
- e) **társasági részesedés átruházása** – TSZ módosítás
- f) tag kizárás
társaságban maradása nagy mértékben veszélyezteti a társaság céljainak elérését - legfőbb szerv $\frac{3}{4}$ -es határozata - tag ellen - 15 napon belül kereset- bíróság ítélet
- g) tag halála, vagy megszűnése
- h) tagsági viszony fenntartása jogszabályba ütközik

Elszámolás tagsági jogviszony megszűnése esetén

Elszámolási kötelezettség

- Volt taggal - (halála esetén) örökösével
- Kivéve, ha a részesedés átruházására került sor

Elszámolás módja

- Társasági vagyon értékének megállapítása a megszűnés időpontjában
- A tagi vagyoni hozzájárulással arányos részt kell kiadni
- 3 hónapon belül pénzben kifizetni

Társaság megszűnése

- a) tagok száma 1 főre csökken és 6 hónapon belül nem jelentenek be új tagot - az egyedüli tag – ügyvezetésre jogosult tag
- b) jogutód nélküli megszűnés
 - végelszámolás,
 - Felszámolás
- c) Jogutódlással történő megszűnés
 - Átalakulás, egyesülés, szétválás
 - Kkt. és bt. közötti „átalakulás” - Társasági szerződés módosításával az átalakulási szabályok alkalmazása nélkül

Betéti társaság

fogalma:

Tagok (legalább 2 személy – legalább 1 **beltag** és legalább 1 **kültag**), közös üzletszerű gazdasági tevékenysége

❖ Társasági szerződés/szerződésminta

Tagok (alapítók) köre

- **Beltag:**

természetes személy vagy jogi személy

Kivéve:

- Felelősségghalmozás
- Kiskorú természetes személy

- **Kültag:**

természetes személy vagy jogi személy
(Korlátozás nincs)

Bt. jegyzett tőkéje

- **Kötelező vagyoni hozzájárulást teljesíteni**
(Pénzbeli hozzájárulás vagy apport)
- **A tagok (sem beltág, sem kültág) vagyoni hozzájárulásának nincs minimuma**
 - végleges vagyonátruházás – társaság illetve a tagsági viszony fennállása alatt nem lehet visszakövetelni
 - nyereség viselésének alapja
 - vagyoni hozzájárulás nem teljesítése – felszólítás – tagsági viszony megszűnik
- **Jegyzett tőke minimális nagysága nincs meghatározva.**

helytállási kötelezettség a társaság tartozásaiért

Elsődleges: **betéti társaság** korlátlan helytállási kötelezettsége - saját vagyonával

Másodlagos: **társaság beltagja(i):**

- **mögöttes** (ha a Bt. vagyona nem elegendő)
- **korlátlan** (saját magánvagyonával felel a Bt. hitelezőivel szemben)
- **egyetemleges** (ha több beltág van) - bármely tagtól követelhető a teljes tartozás megfizetése)

kültág: helytállási kötelezettsége nincs – csak a vagyoni hozzájárulás szolgáltatása

helytállási kötelezettség a társaság tartozásaiért 2.

a) belépő belfag helytállási kötelezettsége:

- felel - többi taggal azonos módon
- kivéve: TSZ eltérhet, 3. személlyel szemben hatálytalan

b) társaságtól megváló belfag helytállási kötelezettsége:

- 5 évig felel a megszűnés előtti tartozásokért

c) meghalt belfag örökösének helytállási kötelezettsége:

- örökrész erejéig
- vagy a társaság tagjaival megegyezve belép

Betéti társaság szervezete

Legfőbb szerv:

- **tagok gyűlése** (formális- informális)
- + minden tagnap legalább 1 szavazata van
- + egyszerű, minősített, egyhangú döntés

Vezető tisztségviselő:

- **ügyvezető - csak a tagok közül választható!**
(általában a beltag, de lehet kültag is)
- mindegyik tag jogosult – időbeli korlátozás nélkül
- egy vagy több tag, cégjegyzés önálló vagy együttes

Tagsági (beltag- kültag) viszony megszűnése

- a) vagyoni hozzájárulás felszólítás ellenére sem történő teljesítése
- b) **tagok közös megegyezése**
- c) **tag rendes felmondás**
3 hónapra, írásban, indoklás nincs
- d) **tag azonnali hatályú felmondás**
írásban, ok megjelölése: más tag a TSZ súlyosan megszegi vagy olyan magatartás, amely vele való együttműködést vagy a társaság célját veszélyezteti
- e) **társasági részesedés átruházása** – TSZ módosítás
- f) tag kizárás
társaságban maradása nagy mértékben veszélyezteti a társaság céljainak elérését - legfőbb szerv $\frac{3}{4}$ -es határozata - tag ellen - 15 napon belül kereset- bíróság ítélet
- g) tag halála, vagy megszűnése
- h) tagsági viszony fenntartása jogszabályba ütközik

Elszámolás tagsági jogviszony megszűnése esetén

Elszámolási kötelezettség

- Volt taggal – (halála esetén) örökösével
- Kivéve, ha a részesedés átruházására került sor

Elszámolás módja

- Társasági vagyon értékének megállapítása a megszűnés időpontjában
- A tagi vagyoni hozzájárulással arányos részt kell kiadni
- 3 hónapon belül pénzben kifizetni

Társaság megszűnése

- a) tagok száma 1 főre csökken és 6 hónapon belül nem jelentenek be új tagot - az egyedüli tag – ügyvezetésre jogosult tag
- b) jogutód nélküli megszűnés
 - végelszámolás,
 - Felszámolás
- c) Jogutódlással történő megszűnés
 - Átalakulás, egyesülés, szétválás
 - Kkt. és bt. közötti „átalakulás” - Társasági szerződés módosításával az átalakulási szabályok alkalmazása nélkül

Az egyes gazdasági társaságok

Korlátolt Felelősségű Társaság (Kft.)

Korlátolt felelősségű társaság

fogalma:

- Tag(ok) közös üzletszerű gazdasági tevékenysége
 - lehet 1 személy is (tag vagy alapító) – egyszemélyes gazdasági társaság!
- ❖ Társasági szerződés/szerződésminta

Kft. tagja(i) - alapítói

- ***Bármely jogalany***
 - **természetes személy vagy**
 - **jogi személy**
(Korlátozás nincs!)

Kft. jegyzett tőke

- **Törzstőke**
 - minimum 3.000.000.-Ft
- **Törzsbetét:**
 - ✓ 1 tagnak - 1 törzsbetét,
 - ✓ minimum: 100.000.-Ft
 - ✓ pénzbeli hozzájárulás vagy apport

helytállási kötelezettség a társaság tartozásaiért

- **korlátolt felelősségű társaság** korlátlan helytállási kötelezettsége - saját vagyonával
- **tagoknak helytállási kötelezettsége nincs** – csak a vagyoni hozzájárulás szolgáltatása

„Lepelátszúrás”

Lepelátszúrás: A tag korlátozott helytállási kötelezettsége helyébe tényleges helytállási kötelezettség lép

- Tag korlátozott felelősségével visszaélt – megszűnéskor kielégítetlen hitelezői követelések maradnak - e tartozásokért a tag korlátlanul köteles helytállni (felelősség-átvitel) Ptk.3:2§.

Üzletrész

- Fogalma: a törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége
 - 1 tag - 1 üzletrész, értéke eltérhet
 - Mértéke: a törzsbetéthez igazodik, azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek
 - Értéke: alapításkor a törzsbetéthez igazodik, majd a kft. működésének eredményességétől függ

Tagsági viszony megszűnése

- a) vagyoni hozzájárulás nem teljesítése
- b) tag kizárás
- c) **társasági részesedés** (vagy annak hányadának) **átruházása** = **üzletrész-
átruházás**
- d) Természetes személy tag halála, jogi személy tag jogutódlással történő megszűnés (örökös - jogutód tagsága)

Üzletrész átruházása

Írásbeli szerződés

1. Tagra való átruházás

- Feltétel nélkül, szabadon átruházható

2. Kívülálló személyre való átruházás

- Törzsbetét teljes befizetése
- Elővásárlási jogot ne gyakorolják

1. Tagok

2. Kft.

3. Taggyűlés által kijelölt személy

Tagváltozás hatályossága: a kft-nek való
bejelentéstől gyakorolhatja tagsági jogokat

Kft. szervezete

Legfőbb szerv: - taggyűlés

a) határozatképesség:

+ a leadható szavazatok legalább fele képviselve van

b) határozathozatal:

+ egyszerű, minősített, egyhangú

határozatok könyve

Vezető tisztségviselő: - ügyvezető

- tagsági viszonyhoz nem kötött

- egy vagy több ügyvezető, cégjegyzés önálló vagy együttes

Kft. működése

- 1. Tagok közreműködése**
- 2. Veszteség pótlása**
- 3. Társaság általi kifizetések**

Tagi közreműködés a társaság tevékenységében

- a) *Munkaviszony***
- b) *Tagsági viszony alapján történő közreműködés***
- c) *Nincs személyes közreműködés***
- d) *Mellékszolgáltatás***
 - TSZ-ben vállalt egyéb tagi kötelezettség
 - Megállapodás a tag és a társaság között

A veszteség pótlása

a) tagi kölcsön

**b) régi tag új törzsbetét szolgáltatása –
(törzstőke emelése)**

**c) új tag belépése – törzsbetét szolgáltatása
(törzstőke emelése)**

d) pótbefizetés

- Társasági szerződésben vállalható egyéb tagi kötelezettség
- Feltételeit a TSZ tartalmazza: legmagasabb összegét, gyakoriságát, ütemezését, visszafizetés rendje
- Taggyűlési döntés
- Nem teljesítő tag tagsági viszonya megszűnik, tag felelőssége

Társaság általi kifizetések

- Főszabály: csak az adózott eredményből (eredménytartalékból)
- ***Osztalék***
 - A tagot az adózott eredményből a taggyűlés döntése alapján törzsbetéte arányában megillető juttatás.
- ***Osztalékelőleg***
 - Két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban, közbeni mérleg alapján,
 - Visszafizetési kötelezettség: ha az éves beszámoló szerint osztalékra nincs lehetőség

Egyszemélyes Kft.

- Létrejötté:
 - egy tag alapítja
 - többszemélyes Kft. üzletrészeit 1 tag szerzi meg
- Eltérések:
 - Alapító okirat
 - taggyűlés nem működik – egyedüli tag gyakorolja
 - Tag és Kft. közötti szerződést közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni

Társaság megszűnése

a) jogutód nélküli megszűnés

- végelszámolás,
- felszámolás

b) Jogutódlással történő megszűnés

- átalakulás,
- egyesülés,
- szétválás

Az egyes gazdasági társaságok

Részvénytársaság (Rt)

Részvénytársaság

fogalma:

Tagok közös üzletszerű gazdasági
tevékenysége

(lehet 1 személy is – egyszemélyes Zrt!)

- ❖ Alapszabály / szerződésminta (Zrt.)
- ❖ Alapító okirat (egyszemélyes Zrt.)

Rt. tagja(i) - alapítói

- ***Bármely jogalany***
természetes személy vagy
jogi személy
(Korlátozás nincs!)

Tagsági (tulajdonosi) jogról értékpapír -
részvény kibocsátása
= **részvényes**

Rt. működési formái

Zártkörűen működő rt. – részvényei
nincsenek bevezetve a tőzsdére

Nyilvánosan működő rt. – részvényeit a
tőzsdére bevezették, nyrt = tőzsdei rt.

Rt. tőkekövetelményei

Alaptőke: részvény névérték x darabszám

Zrt: min. 5millió Ft,

Nyrt: min. 20millió Ft.

- *Összetétele: készpénz – apport (30-70 %)*
 - készpénz (25 % alapításkor, többi 1 éven belül)
 - apport (teljes egészében alapításkor vagy 3 éven belül, ha az alaptőke 25%-át nem éri el)

Részvényes vagyoni hozzájárulása: nincs előírt minimum!

(pl. OTP Bank Nyrt - 280.000.010 db 100 Ft névértékű részvény)

Rt. alapítása

- Kizárólag zártkörű alapítás (!)
- Alapítók = a társaság részvényesei

helytállási kötelezettség a társaság tartozásaiért

a) A részvénytársaság korlátlan helytállási kötelezettsége - saját vagyonával

b) A tagoknak helytállási kötelezettsége nincs –
csak a vagyoni hozzájárulás szolgáltatása

„Lepelátszúrás”

Lepelátszúrás: A tag korlátozott helytállási kötelezettsége helyébe tényleges helytállási kötelezettség lép

- Tag korlátozott felelősségével visszaélt – megszűnéskor kielégítetlen hitelezői követelések maradnak - e tartozásokért a tag korlátlanul köteles helytállni (felelősség-átvitel) Ptk.3:2§.

részvény

- Fogalma:
 - részvénytársaság által kibocsátott,
 - tagsági jogokat megtestesítő, névre szóló, forgalomképes értékpapír.
- (Az egyetlen olyan értékpapír, amelyet gazdasági társaság a tagsági jogokról kiállíthat.)
- Névérték fogalma
 - Árfolyam fogalma

előállítási mód

- Nyomdai úton (okirat)
- Dematerializált módon (értékpapírszámla)

részvényfajták

Részvényfajták

- 1) törzsrészvény
- 2) elsőbbségi részvény
 - Részvényosztályok
- 3) dolgozói részvény

Törzsrészcvény

- Névértékarányos részvényesi jogok gyakorlására jogosít
- Kibocsátása kötelező: minimum alaptőke több, mint felét kell képeznie

Elsőbbségi részvény

A törzsrészvényhez képest többletjogot biztosít

Részvényosztályok

– **Osztalékelsőbbségi**

- Többletosztalékra jogosító
- Garantált osztalékelsőbbségi

– **Szavazatsőbbségi**

- Többszörös szavazati jogot biztosító
 - Aranyrészvény (vétójog)
 - Likvidációs hányadhoz fűződő elsőbbségi
- VTV, FB tag kijelölésére jogot adó (zrt.)
 - Elővásárlási jogot biztosító (zrt.)
 - kombinált

Dolgozói részvény

- Rt. munkavállalói részére bocsátható ki
- Ingyenesen v. kedvezményes áron
- Fedezete: alaptőként felüli vagyon
 - Alaptőke-emelés egyik esete
- Korlátozottan forgalomképes
- Munkavállaló halála v. munkaviszony megszűnése – (átalakítás (törzsrészvény) vagy bevonás)

Résztvényesi jogok

- Vagyoni jogok
 - Osztalék
 - Osztalékelőleg
 - Likvidációs hányad
- Közgyűlési jogok
 - Részvétel, indítványtétel, felvilágosítás kérése
 - Szavazati jog, napirend kiegészítési jog
- Egyéb jogok
 - **Résztvénykönyv**be való bevezetés joga, betekintés
 - Társasági határozatok bírósági megtámadása

Társaság általi kifizetések

- ***Osztalék***

- A tagot az **adózott eredményből** (eredménytartalék) a legfőbb szerv döntése alapján a vagyoni hozzájárulás arányában megillető juttatás.

- ***Osztalékelőleg***

- Két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban, közbenső mérleg alapján,
- Visszafizetési kötelezettség: ha az éves beszámoló szerint osztalékra nincs lehetőség

Tagsági viszony megszűnése

- a) vagyoni hozzájárulás nem teljesítése
- b) tag kizárás
- c) **társasági részesedés átruházása –
részvény-átruházás**
- d) Természetes személy tag halála, jogi személy tag jogutódlással történő megszűnés (örökös- jogutód tagsága)

Szervezeti felépítés

Legdifferentiáltabb szervezet

- Legfőbb szerv – **közyűlés**
- Vezető tisztségviselő – **igazgatóság**
(testület 3-11 fő)
- **ellenőrző szervek:**
 - Felügyelőbizottság (Nyrt)
 - Auditbizottság (Nyrt)
 - Könyvvizsgáló (Nyrt)

Vezető tisztségviselő

Zrt.

- Testületi vezetés,
igazgatóság
elnök-vezérigazgató
kettős jogállása
- Egyszemélyi vezetés,
vezérigazgató

Nyrt.

1. Dualista vezetés
Német modell
igazgatóság+FB
2. Monista irányítás
Angolszász (board)
igazgatótanács (tagok
többsége független az
Rt-től)

Ellenőrző szervek

Zrt.

Felügyelőbizottság

- Kötelező: ha a kisebbség kéri vagy külön tv. előírja, illetve a munkavállalók létszáma (200fő) alapján

Könyvvizsgáló

- Számviteli tv. szerint kötelező
 - 300millióFt.

Nyrt.

Felügyelőbizottság

- Kötelező: dualista irányítás esetén

Könyvvizsgáló

- Mindig kötelező

Auditbizottság

- Kötelező, belső számviteli rend ellenőrzése

Társaság megszűnése

a) jogutód nélküli megszűnés

- végelszámolás,
- felszámolás

b) Jogutódlással történő megszűnés

- átalakulás,
- egyesülés,
- szétválás

A gazdasági társaságok megszűnése

Megszűnés módjai

I. Jogutódlással

- **átalakulás**
- **egyesülés**
- **szétválás**

II. Jogutód nélkül

- **végelszámolás**
- **felszámolási eljárás (a+b)**

a) fizetéseképtelenség megállapítása

b) felszámolás

Átalakulás fogalma, menete

Cégforma változtatása - Kivéve: Kkt – Bt

1.) Legfőbb szerv: (átalakulás szándéka, fordulópont: vagyonmérleg-vagyonleltár) - **első döntés**

2.) Legfőbb szerv: Az átalakulással kapcsolatos tervezetek (átalakulási terv, jogutód létesítő okirata, vagyonmérleg-vagyonleltár) elfogadása - **második döntés.**

3.) Céggközlöny: közzététel – hitelezői felhívás

4.) Cégbíróság: jogelőd törlés – jogutód bejegyzés

A létrejövő gazdasági társaság a jogelőd jogutódja!

Kényszerátalakulás

- Számviteli beszámoló szerinti saját tőke 2 egymást követő évben nem éri el a jegyzett tőkét,
- 3 hónapon belül új tőke biztosításáról gondoskodás (tagi kölcsön, pótbefizetés)
- 60 napon belül kötelező átalakulni

Egyesülés- szétválás

1./ Egyesülési formák:

- Beolvadás: a beolvadó jogi személy megszűnik, jogutódja az egyesülésben részt vevő másik jogi személy.
- Összeolvadás: az összeolvadó jogi személyek megszűnnek, és új jogi személy jön létre.

2./ Szétválási formák:

- Kiválás: a jogi személy fennmarad és vagyonának egy része a kiválással létrejövő jogi személyre száll át.
- Különválás: a jogi személy megszűnik és vagyona a különválással létrejövő több jogi személyre száll át.

Egyesülés

- Összeolvadás

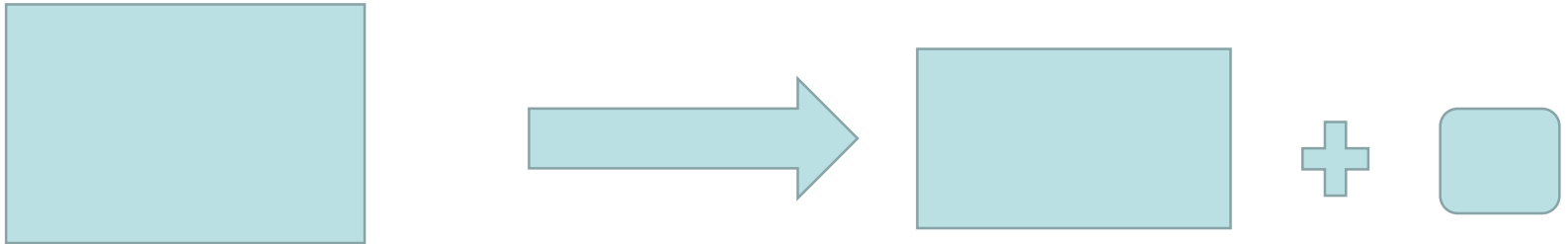


- Beolvadás (Splitting)

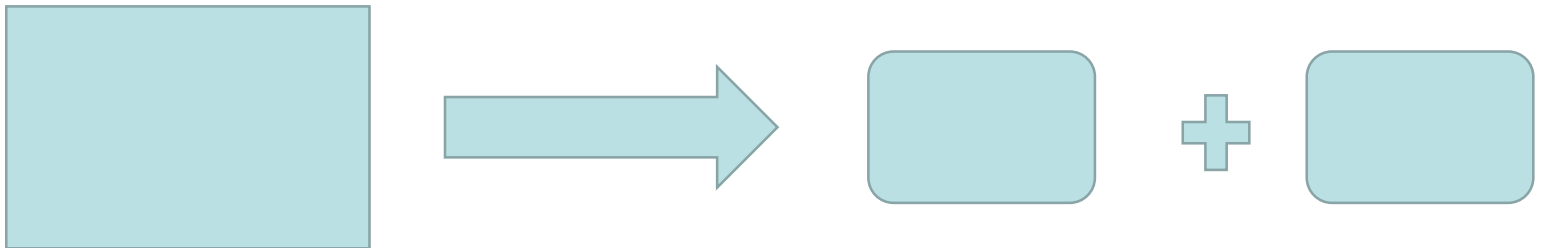


Szétválás

- Kiválás



- Különválás



egyesülés/szétválás menete

- 1.) Legfőbb szerv: (egyesülési/szétválási szándék, módja, fordulópont: vagyonmérleg-vagyonleltár) - **első döntés**
- 2.) Legfőbb szerv: egyesülési/szétválási tervezetek elfogadása (Egyesülési / szétválási szerződés, jogutód(ok) létesítő okirata, vagyonmérleg-vagyonleltár) - **második döntés.**
- 3.) Céggközlöny: Közzététel – hitelezői felhívás
- 4.) Cégbíráóság: jogelőd törlés, jogutód bejegyzés

Végelszámolás

legfőbb szerv döntése, ha a jogi személy nem fizetéseképtelen!!

– legfőbb szerv $\frac{3}{4}$ -es szótöbbséggel döntés a végelszámolásról

+ **Végelszámoló** kijelölése

Bejelentés a Cégbírósághoz

- Céglönlöny közzététel
- Végelszámolás alatt „va”
- Továbbítás a NAV-hoz

Végelszámolás 2.

Végelszámoló:

- összegyűjti a társaság követeléseit
- Hitelezők 40 napon belül bejelentik a társasággal szembeni igényeket
- Végelszámolási zárómérleg
- hitelezők kielégítése – megmaradó vagyonra vagyonfelosztási javaslat (likvidációs hányad) - vagyoni hozzájárulás arányában

Iratok elküldése a cégbíróságnak – továbbítás a NAV-hoz – értesítés a törölhetőségről- Törli a nyilvántartásból

Egyszerűsített végelszámolás

- a) Csak ha a cég könyvvizsgálatra nem kötelezett,
- b) Végelszámolást a kezdő időpontjától 150 napon belül befejezi.

Menete:

Végelszámolást a cég vezető tisztségviselője látja el
- NAV bejelentés a végelszámolás elindításáról –
NAV értesíti a cégbíróságot, aki közleményt tesz
közzé (hitelezők 40nap) – eljárás befejezését a NAV-
nak jelenti be (vagyonfelosztást közvetlenül a
cégbíróságnak is) – NAV értesíti a cégbíróságot,
hogy törölheti a céget.

Fizetéseképtelenségi eljárások

Csődeljárás

Felszámolási eljárás

Elhatárolás

Csődeljárás

Cél:

- automatikus fizetési haladék alatt csődegyezség megkötése

Jellege:

Reorganizációs eljárás

Felszámolási eljárás

Cél:

- Hitelezői igények törvényi sorrendben való kielégítése
- Adós jogutód nélküli megszüntetése

Jellege:

Megszüntetési eljárás!

Csődeljárás megindítása

Kérelemre indul!

- **Adós** vezetője nyújtja be a legfőbb szerv döntése alapján a bírósághoz – bíróság azonnali ideiglenes fizetési haladékot ad (moratórium) - cégközlöny

Kizáró okok

- csőd- vagy felszámolási eljárás van ellene
- Korábbi csődeljárás befejezése óta 2 év nem telt el

Csődeljárás kezdő időpontja

Csődeljárást elrendelő végzés Céglözlönyben való közzététele

- „cs.a.” toldat (csődeljárás alatt) a cégnévben
- Automatikus fizetési haladék = moratórium: 180 napot követő második munkanap 0 óráig tart
- **Vagyonfelügyelő** kirendelése: Adós gazdasági tevékenységének figyelemmel kísérése a hitelezők érdekeinek védelmében
- Hitelezői felhívás – 30 napon belül igénybejelentés és regisztrációs díj (1%)
 - Határidőn belül bejelentett követelések
 - Elismert vagy nem vitatott
 - Vitatott követelések

Egyezségi tárgyalás

- **Fizetőképesség helyreállítását célzó program és egyezségi javaslat kidolgozása**
 - 90 napon belül egyezségi tárgyalás
 - **Célja: csődegyezés megkötése**
 - Teljesítési határidők módosítása
 - Követelések elengedése, átvállalása

Kényszeregyezés (hitelezők szavazatainak többsége)

- Eljárás befejezetté nyilvánítása (sikeres)
- Eljárás megszüntetése (nincs csődegyezés) és hivatalból elrendeli az adós felszámolását

Felszámolási eljárás

1. szakasz:

Fizetése képtelenség megállapítása

2. szakasz:

Felszámolás

1. szakasz:

Fizetése képtelenség megállapítása

- **Hivatalból** (cégbíróság értesítése, csődbíróság elrendeli)
- **Kérelemre** (adós, hitelező, végelszámoló)

hitelező kérésére: ideiglenes vagyonfelügyelő

- ha a követelés kielégítése veszélyben van
- a követelés igazolt (közokirat vagy teljes bizonyító erejű magánokirat)
- díj megelőlegezése

adós kérelmére **45 napos fizetési haladék** a tartozás kiegyenlítésére

fizetéseképtelenségi okok

- a) az adós szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő 20 napon belül sem egyenlítette ki vagy nem vitatta, és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólításra sem teljesítette
- b) az adós a jogerős bírósági határozatban, fizetési meghagyásban megállapított teljesítési határidőn belül tartozását nem egyenlítette ki.
- c) az adóssal szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt,
- d) az adós a fizetési kötelezettségét csődeljárásban vagy felszámolási eljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette.

Felszámolás kezdő időpontja és joghatásai

- A felszámolást elrendelő jogerős végzés Céggközlönyben való közzététele
- **Joghatások:**
 - tulajdonos(ok) jogai megszűnnek,
 - vagyonnal kapcsolatos jognyilatkozatot csak a **felszámoló** tehet,
 - „f.a.” toldat (felszámolás alatt) a cégnévben
 - minden tartozás lejárttá válik
 - Hitelezői felhívás: a hitelezők 40 napon belül jelenthetik be követelésüket a felszámolónak, (180 napos jogvesztő határidő), regisztrációs díj

2. szakasz felszámolás

A felszámoló tevékenysége:

- nyitó felszámolási mérleg és ütemterv
- nyilvántartásba veszi és kategorizálja a követeléseket
- adós követeléseit esedékességkor behajtja, igényeit érvényesíti
- gondoskodik a vagyon megőrzéséről
- nyilvános vagyonértékesítés: pályázat vagy árverés
- záró felszámolási mérleg és vagyonfelosztási javaslat

Hitelezői sorrend

- a) Zálogjoggal biztosított követelések
- b) Felszámolási költségek (munkabér, végkielégítés, felszámoló díja)
- c) Tartásdíj, életjáradék, kártérítési járadék
- d) Magánszemély nem gazdasági jellegű követelése
- e) Adók, járulékok (közterhek)
- f) Egyéb követelések
- g) Kamat, pótlék, bírság
- h) VTV, vezető állású munkavállaló, többségi befolyással rendelkező tag, ezek közeli hozzátartozójának követelése

Egyszerűsített felszámolás

Felszámolás befejezésének speciális módja,
a felszámoló javaslatára

Okai:

1. Ha a vagyon a várható felszámolási költségek fedezésére sem elegendő,
2. Könyvvezetés hiánya miatt technikailag lebonyolíthatatlan

Módja: a vagyontárgyak természetbeni szétosztása a besorolt hitelezők között

Egyéb szervezetek

Egyéb szervezetek

- Szövetkezetek
- Külföldi székhelyű vállalkozások
 - magyarországi fióktelepe
 - magyarországi kereskedelmi képviselője
- Szupranacionális szervezetek
- Civil szervezetek
 - Egyesület
 - Alapítvány

Szövetkezet alapításának vagyoni feltételei

- Tagok vagyoni hozzájárulást teljesítenek
 - *Valamennyi Gt-re jellemző*
- A tagok vagyoni hozzájárulásának illetve a jegyzett tőkének nincs előírt minimuma
 - *Kkt-re, Bt-re jellemző*
- A vagyoni hozzájárulásról részjegy kerül kiállításra
 - *Szövetkezeti sajátosság*
 - *nem értékpapír, csak igazolás*

Szövetkezet alapításának személyi feltételei

- Létesítő okirat = alapszabály elfogadása
- Alapításához **legalább hét személy** szükséges
 - bármilyen személy, de a nem természetes tagok száma nem haladhatja meg a taglétszám 20%-át.
 - A személyes közreműködést nem vállaló tagok száma nem haladhatja meg a taglétszám 1/4-ét.

Szövetkezet egyéb sajátosságai

- Nyitott tagság elve (tagok tagsági jogviszonyukat egyoldalúan jogosultak megszüntetni)
 - *Kkt-re, Bt-re jellemző*
- Egy tag- egy szavazat elve: a tagok vagyoni hozzájárulásának nagyságától függetlenül minden tagnak csak egy szavazata van
 - *Szövetkezeti sajátosság*
- Tagok korlátozott felelősségének elve
 - *Kft-re, Rt-re jellemző*

Szövetkezet szervezete

- Legfőbb szerv: közgyűlés (nagy létszám esetén részközgyűlés, küldöttgyűlés)
- vezető tisztségviselő (ügyvezetés)
 - csak tag lehet
 - 3 tagú igazgatóság
 - 15 főnél kisebb taglétszám: igazgató elnök
- felügyelő bizottság – 3 tagú - kötelező

Szövetkezet speciális fajtái

- iskolaszövetkezet,
- nyugdíjas szövetkezet,
- szociális szövetkezet,
- agrárgazdasági szövetkezet,
- lakásszövetkezet,
- takarékszövetkezet

Iskolaszövetkezet

Cél: hallgatói jogviszonyban álló hallgatók számára lehetőséget biztosít a munkavégzési feltételek megteremtésére, valamint gyakorlati képzésük elősegítésére.

Tagsága:

- legalább 85%-a olyan természetes személy, aki nevelési-oktatási intézménnyel tanulói vagy felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban áll - személyes közreműködést vállal
- természetes személyen kívül csak a nevelési-oktatási intézmény és annak fenntartója, vagy felsőoktatási intézmény lehet a tagja.

Kedvező adó és járulékfizetési szabályok!

Külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepe

- Külföldön nyilvántartásba vett jogi személy
- Lehetőség arra, hogy újabb jogi személy létrehozása nélkül Magyarországon gazdasági tevékenységet folytasson.

Pl. Deutsche Bank AG Magyarországi
Fióktelepe

- Anyacég – fióktelep egyetemleges felelőssége –fizetésképtelenség - kölcsönösség

Külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi kereskedelmi képvisellete

- Külföldön nyilvántartásba vett jogi személy
- Magyarországon gazdasági tevékenységet nem folytat, de:
 - Szerződéseket közvetít
 - Szerződéseket előkészít
 - Tájékoztatási, reklám és propaganda tevékenységet folytat

Szupranacionális szervezetek

- EK rendelete ad lehetőséget az alapításra - kizárólag az EU jogalanyai hozhatják létre
- egységes szabályozás (ugyanazok a szabályok Magyarországon, mint Németországban stb).
- Előnye: az így alapított cégek, az egységes szabályozás miatt a székhelyüket könnyedén áttehetik egy másik tagállamba (mobilitás)

(ez nem lehetséges tagállami alapítású cég esetén:
pl. egy magyar bejegyzésű Kft. nem működhet
automatikusan GmbH-ként Németországban)

(Cartesio ügy – letelepedés szabadsága?)

1. **Európai gazdasági egyesülés (EGE)**
2. **Európai részvénytársaság (SE)**
3. **Európai szövetkezet (SCE)**

Európai gazdasági egyesülés (EGE)

2004. 01. 01-től - célja a tagállami határokon átnyúló kooperációs tevékenység előmozdítása, a tagok gazdasági tevékenységének elősegítése, érdekképviselés

Alapítása: tagok közül legalább kettőnek más tagállamban van a székhelye, lakóhelye

- természetes személyek (ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, szellemi szabadfoglalkozási tevékenység)
- jogi személyek
- Alapító okirat - Cégnyilvántartásba vétel
- Tőkeminimum nincs
- Egy tag egy szavazat elve
- korlátlan, mögöttes, egyetemleges felelősség
- Nonprofit jellegű: saját nyereségszerzésre nem törekszik, az elért profitból kizárólag a tagok tevékenysége támogatható

Európai részvénytársaság Societas Europaea (SE)

2004. 10. 08-tól

- Működési formája lehet zártkörű és nyilvános
- Alaptőkéje: minimális összege 120.000 euró
- Alapítása már létező vállalati struktúrát igényel, magánszemély nem alapíthatja, legalább két tagállam érintett

1. **Egyesülés** (fúzió) két vagy több rt. összeolvadással új SE
2. **Európai holding** kft és rt. új SE pénzügyi irányításra, vagyonkezelésre
3. **Cégformaváltás** rt, ha 2 éve van másik tagállamban is van fióktelepe átalakul SE-vé

Európai szövetkezet

Societas Cooperativa Europaea (SCE)

2006. 08. 18-tól

- Célja: Tagok szükségleteinek kielégítése, a tagok gazdasági, szociális (kulturális, oktatási, egészségügyi) tevékenységének fejlesztése
 - jegyzett tőke minimum: 30.000.-euro
 - Tagok személyes közreműködése kötelező
 - Befektetői tag nem megengedett
1. Új SCE: min. 5 természetes személy, szervezet, amelyek legalább két tagállam joga alá tartoznak
 2. Egyesülés: Legalább 2 tagállamban bejegyzett szövetkezet egyesülése
 3. Formaváltás: működő szövetkezet átalakul SCE-be, ha más tagállamban fiókteleppel rendelkezik

Törvényszék által nyilvántartásba vett jogi személyek

Alapítvány

Egyesület

- Párt
- Szövetség (pl. Országos sportági szakszövetség)
- Szakszervezet

Vallási tevékenységet végző szervezet

(vallási egyesület, nyilvántartásba vett egyház, bejegyzett egyház, bevett egyház)

Kamara

(kereskedelmi kamara, szakmai kamara)

Hegyközség

Magánnyugdíjpénztár

Önkéntes kölcsönös biztosító pénztár

Civil szervezetek

2011. évi CLXXV. tv

Egyesülési jog: szervezetek létrehozásának joga – bármely tevékenység,

- ami nem ellentétes az alaptörvénnyel
- Nem jár mások jogainak és szabadságának sérelmével
- Nem valósít meg bűncselekményt vagy arra való felhívást
- Kizárt: fegyveres szervezet

Civil szervezetek:

- Egyesülési jog alapján létrejött szervezetek
 - Egyesületek
 - Egyesületek különös formái: szövetség, párt, szakszervezet, vadásztársaság, országos sportági szakszövetség, szakszervezet, kölcsönös biztosító egyesület stb.
- Alapítvány

Egyesületek

- meghatározott tartós közös cél
- Önkéntesség – **nyilvántartott tagság (legalább 10 tag)** - tagdíj
- Gazdasági tevékenység céljára nem alapítható
- Bírósági nyilvántartásba-vétel
- **Alapszabály:** név, székhely, cél, tagok (különleges jogállású tagok: pártoló, tiszteletbeli stb.)
- Tagdíj (ha az egyesület erről dönt)
- Önálló gazdálkodás, tartozásáért saját maga felel – a **tag az egyesület tartozásáért saját vagyonával nem felel**
- Szervezet:
 - Közgyűlés (meghívó, jelenléti ív, jegyzőkönyv)
 - Elnökség (3 tagú) vagy ügyvezető
 - Felügyelő bizottság: taglétszám 100 fő felett, tagok több, mint fele nem természetes személy
- Megszűnés - törlés
 - jogutódlással: csak egyesülés vagy szétválás más egyesülettel,
 - Jogutód nélkül: általános szabályok + 10 fő alá csökken és 6 hónapon belül nincs új tag
- Megmaradó vagyon: hasonló célú közhasznú szervezet kapja

Alapítványok

- Tartós cél - Elsődlegesen gazdasági tevékenység végzésére nem alapítható
- Alapítvány nem lehet más jogalanynak korlátlanul felelős tagja, nem létesíthet alapítványt, ahhoz nem csatlakozhat
- Alapítvány kedvezményezettje nem lehet alapító, csatlakozó, vezető tisztségviselő, ezek hozzátartozói érdekében.
- **Alapító okirat** (név, székhely, célja, a célra rendelt vagyon – végleges!- és felhasználási módja - nyílt vagy zárt alapítvány)
- Bírósági nyilvántartásba-vétel
- Alapító okirat módosítása – indokolt esetben
- Kezelő szerv: **3 tagú kuratórium** vagy egyszemélyes kurátor
 - kedvezményezett és közeli hozzátartozója nem lehet kuratóriumi tag,
 - alapító és közeli hozzátartozója nem lehet többségben a kuratóriumban
- ügyészség - törvényességi felügyelet
- Megszűnt alapítvány vagyona:
 - Megjelölt személy, (alapító, csatlakozó, adományozó csak amennyit adott), kijelölt másik alapítvány

Speciális alapítványok

Vagyonkezelő alapítvány

- alapító által rendelt vagyon kezelése
- legalább 600millió Ft vagyon

Közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány

- 2/3-os törvény
- Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány

2021.05.01-től

közhasznú jogállású szervezetek

a) Civil szervezet

b) Egyéb szervezet, ahol jogszabály lehetővé teszi: pl. non-profit Gt.

feltételei:

a. Közhasznú tevékenység folytatása

b. Megfelelő erőforrással rendelkezik

c. Megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható

d. Létesítő okiratra vonatkozó előírt rendelkezések

e. Közhasznúsági beszámoló

f. Éves bevétel 50 millió felett:- felügyelő szerv létrehozása kötelező

közhasznú jogállású szervezetek

2.

Megfelelő erőforrással rendelkezik

két lezárt üzleti év: átlagos bevétel 1millió felett

adózott eredmény nem negatív

Személyi ráfordítás (kivéve vezető tisztségviselők) eléri az összes ráfordítás $\frac{1}{4}$ -ét

Megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható

felajánlott adó eléri a bevéte 2%-át

közhasznú tevékenység ráfordítása eléri az összes ráfordítás felét

közhasznú tevékenységet legalább 10 önkéntes segíti

Létesítő okirata:

- nem zárja ki, hogy tagjain kívül más is részesülhessen a közhasznú szolgáltatásaiból,
- vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében végez, azokat nem veszélyeztetve,
- gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott tevékenységére fordítja,
- közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.
- A vezető szerv ülései nyilvánosak. A létesítő dokumentum tartalmazza a vezető szerv ülésezésének gyakoriságára - amely az évi egy alkalomnál kevesebb nem lehet - ülései összehívásának rendjére, a napirend közlésének módjára, üléseinek nyilvánosságára, határozatképességére és a határozathozatal módjára, a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetetlenségére vonatkozó szabályokat,

Polgári Törvénykönyv (Ptk)

1. könyv: Bevezetés
2. könyv: Az ember, mint jogalany
3. könyv: Jogi személyek
4. könyv: Családjog
5. könyv: Dologi jog
- 6. könyv: Kötelmi jog**
7. könyv: Öröklési jog
8. könyv: Záró rendelkezések

Szerződés

Szerződés fogalma: a felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata - mellérendeltségi kapcsolat (szerződési szabadság)

+ szóban

+ írásban

+ ráutaló magatartás

- ajánlattétel – elfogadó nyilatkozat
- Személyes vagy képviselet (törvényes, szervezeti, ügyleti)

fogyasztói szerződés!

Szerződések joghatása

1. Az állam elismeri, támogatja

2. Eltűri, de nem támogatja

- játékból, fogadásból eredő követelések
- Kifejezetten játék vagy fogadás céljára adott kölcsön
- bírói igényérvényesítést a törvény kifejezetten kizárja (elévült követelések)

3. Tiltja a szerződést →érvénytelenség

Érvénytelenségi okok

a.) Szerződési akarat hibája

megtámadható: tévedés, megtévesztés,
semmis: fizikai kényszer, cselekvőképtelen,
korlátozottan cselekvőképes szerződése,

b.) Akaratnyilatkozat hibája

semmis: alaki hiba

c.) Célzott joghatás hibája

megtámadható: szolgáltatás-ellenszolgáltatás
feltűnő aránytalansága

semmis: tilos szerződések, jó erkölcsbe ütköző,
lehetetlen szerződés, uzsorás szerződések

- eredeti állapot helyreállítása

Szerződésszegés

- Késedelem
 - Kötelezett késedelme
 - Jogosult átvételi késedelme
- Hibás teljesítés

Hibás teljesítés

szolgáltatás teljesítéskor nem felel meg a jogszabályban vagy a szerződésben meghatározott feltételeknek

Kellékszavatosság minőség

(**Termékszavatosság:** gyártó és forgalmazó ---- fogyasztó (2 év)

Jogszavatosság (3. személynek valamilyen joga van)

Mentesülési okok: - teljesítés utáni hiba
- jogosult tud a hibáról

Szavatossági igények

1. Kijavítás
2. Kicserélés
3. Hiba kijavíttatása a kötelezett költségére
4. Árleszállítás
5. Elállás

Időbeliség: igény érvényesítése

- általában 1 év, ingatlan 5 év
- fogyasztói szerződés: 2év, (Vélelem: 6 hónapon belül felismert hiba már teljesítéskor is megvolt)

Jótállás (garancia)

Hibátlan teljesítésért való fokozott helytállás - Jogszabály (fogyasztói szerződés) vagy szerződés alapján - Jótállási jegy

A kötelezetten (forgalmazó) van a bizonyítási teher:

Jótállási idő: 2020-ig 1 év - 2021-től: 1 év – 10E-100E Ft eladási ár

2 év – 100E – 250E Ft

3 év – 250E Ft felett

- 3 munkanapon belüli kötelező csere (aránytalan többletköltségre nem lehet hivatkozni)
- 1. javítás során nem javítható – 8 napon belül csere, ha nem – vételár visszatérítése
- 3. javítás után is meghibásodik – 8 napon belül csere, ha nem – vételár visszatérítése
- 30 napon belül a javításra nem kerül sor – 8 napon belül csere, ha nem – vételár visszatérítése

Szerződések megerősítése

I. dologi biztosítékok

a) foglaló

b) kötbér

c) zálogjog (óvadék)

II. személyi biztosítékok

a) kezesség

b) garancia

Foglaló

- ***Tárgya***: pénz (vagy más ingóság)
- Szerződés *meghiúsulása valamelyik félnek felróható*
 - Adott foglalót elveszti
 - Kapott foglalót 2x-esen köteles visszatéríteni
- Kárátalány jellegű

Kötbér

- ***Fajtái:***
 - Késedelmi kötbér (teljesítés követelhető)
 - Hibás teljesítésre kikötött kötbér
 - Meghiúsulási kötbér (teljesítés elmaradása miatt – teljesítés nem követelhető)
- Kárátalány jellegű

Zálogjog

Zálogjogosult - Zálogkötelezett: zálogtárgy

Fajtái:

1. Jelzálog: Zálogtárgy marad a kötelezett birtokában, de jelezni kell a zálogjogot pl. – ingatlan

2. Kézizálog: Zálogtárgy átadásra kerül - ingó

3. Óvadék: pénz, értékpapír (érvényesítése: a jogosult egyoldalú nyilatkozattal megszerezheti a zálogtárgy tulajdonját)

Kezesség

Jogosult – Kötelezett ----- Kezes

Ha a kötelezett nem teljesít, a kezes teljesít helyette

Fajtái:

1. **Sortartó kezesség**

Jogosult először a kötelezettel szemben

2. **Készfizető kezesség** (nincs sortartási kifogás) (a felek ebben állapodnak meg)

Járulékosság

Garancia

Jogosult – Kötelezett ----- Garantőr

Ha a kötelezett nem teljesít, a garantőr teljesít helyette

Garantőr – önálló kötelezettségvállalás

A szerződés megszűnése

- a.) szerződésszerű teljesítéssel
- b.) felek közös akaratából
 - felbontás
 - megszüntetés
- c.) egyoldalú nyilatkozattal
 - elállás
 - felmondás (rendes, azonnali hatályú)
- d.) felek halála